

med Embedet, selv om han skal vente mange Aar, inden han slipper Pensionsbyrden. Denne Mand søger da Embedet og faar det, men hvad sker? I Naadensaaret dør den afgangende Præst, og denne unge Mand er saaledes kommen ind i et stort Embede, uden at have udmærket sig i nogen- somhelst Henseende, og uden at have nogen- somhelst Adkomst til at springe forbi en ældre Præst, ene og alene fordi han paa en Maade har spillet heldig i Lotteriet. Eller jeg sætter et andet Tilfælde. Den ældre Præst søger Embedet og faar det, men saa kommer Stuefjellen. Han har anstillet den Beregning: Naar jeg har været Præst et Par Aar, slipper jeg nok Pensionsbyrden, men Vorherre sætter et Mul til. Det er en bekendt Sag, at Præsternes Gjennemsnitslevetid er temmelig høi, en naturlig Følge af det ordentlige og rolige Liv, de føre, og det er navnlig bekendt, at entledigede Præster i Reglen kunne glæde sig ved, at naar de faae Afsked, saa lægger det adskillige Aar til deres Alder. Stuefjellen komme altsaa, der gaar mange Aar hen, og Pensionsbyrden hører ikke op; det ene Aar gaar efter det andet, og saa siger vedkommende gamle Præst: nu vil jeg søge Forslyttelse, det kan ikke vedblive at gaa som hidtil; men saa siger han atter til sig selv: Det kan dog være, at jeg snart slipper Pensionsbyrden. Han opsætter det fra det ene Aar til det andet med at søge Forslyttelse, saa er han for gammel til at komme i nye Forhold, og saa opgiver han det. Jeg tror, at Enhver vil undrømme, at det er et meget uhyggeligt Forhold, det er ligesom Lotterispil. Der har været Strid mellem Landets to berømteste Biskopper, om det egentlig var forsvarligt at bibeholde Klasselotteriet. Jeg skal ikke blande mig i denne Strid, det er jeg for besejret til; men jeg vil dog udtale den Mening, at det Lotterispil, der staar i Forbindelse med den nuværende Pensioneringsmaade for Præsterne, er langt forargeligere, end at spille i Klasselotteriet. Jeg tror imidlertid, at Præsterne kunde pensioneres paa en heldigere Maade, uden at der blev stillet Krav til Statskassen, og det er det, jeg nu skal gaa over til. Man kunde udarbejde Mortalitetstabeller for Præsterne, og man har vel allerede saadanne. Naar nu et Embede, som en Præst er fratraadt, bliver opslaaet vakant, og der skal svares Pension til den fratraadte Præst, saa kunde man slaa op i disse Mortalitetstabeller og se, hvor stor Gjennemsnitslevetiden er for Præsterne, man kunde se, hvor lang Tid vedkommende Præster paa den Alder efter Gjennemsnit have tilbage at leve i. Nu sætter jeg, at den Præst, der er gaaet af, er saa gammel, at han efter disse Mortalitetstabeller vil have en Gjennemsnitslevetid af 5 Aar tilbage, og at Embedet opslaaes vakant med den Tilspilse: Den Præst, der tiltræder Embedet, skal svare i Pension det og det Beløb i 5 Aar til Statskassen. Dersom saa vedkommende Præst dør, før end de 5 Aar ere forløbne, saa

vedbliver alligevel Eftermanden at svare Pensionen indtil de 5 Aars Udløb til Statskassen, som saa nyder Fordelen deraf. Dersom Manden først dør, efterat de fem Aar ere udløbne, har Statskassen at udrede Pensionen, og saa lider den Tabet; men hvad den taber paa det ene Sted, vinder den paa det andet. Der vil ikke blive noget sandsynligt Tab for Statskassen ifølge en saadan Ordning, og den forekommer mig i det Hele at ville være en meget praktisk Ordning. De Misligheder, der ere forbundne med den nuværende Pensionering, ville høre op, det forargelige Lotterispil vil høre op, den, der søger Embedet, ved, hvad han gaar ind til, og det vil ikke blive Tilfældet, at en yngre Mand uden nogen- somhelst Adkomst træder hæmmende iveien for en ældre Forsremmelse. Den høitærede Finantsminister bemærkede forleden, at, dersom alle de Forslag, der ere antydede, skulde gaa igjennem, vilde Overskudet i Statskassen ophøre, og man vilde faae et Deficit; men det Forslag, jeg her har tilladt mig at antyde, har den store Fordel, at det ikke vil føre til et saadant Resultat, men Overskudet i Statskassen vil blive det Samme, som det er. — Jeg skal nu tillade mig at bringe en anden Sag paa Bane, som har lokal Interesse for den Valgkreds, hvorfra jeg er valgt. Jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Digekatten paa Lolland og Falster truer med at blive saa stor, at den bliver en ligesom utaalelig Byrde. Da det blev vedtaget, at der skulde opføres Diger, og Betingelserne bleve fastsatte, var der vistnok Ingen, der troede, at Byrden skulde blive saa stor, som den i Virkeligheden er bleven. Der blev givet et Bidrag fra Statskassen til Opførelse af Digerne, Lollikerne fik noget Mindre, Falstringerne noget Mere; hvorfor Lollikerne fik mindre end Falstringerne, ved jeg egentlig ikke, det var maaske, fordi de vare noget

Rettelser.

- I Indenrigsministerens Foredrag:
 Ep. 158, §. 4 f. n.: „Traktaten af“, læs: „Traktaten og tilføj af“.
 — 161, §. 2 f. n.: „svarer til en Part, der“ udgaar.
 — 161, §. 1 f. n.: „Tab“, læs: „et tilsvarende Tab“.
 — 163, §. 12 f. o.: „og Norge“ udgaar.
 — 163, §. 24 f. o.: „og“ udgaar.
 — 164, §. 24—20 f. n.: „det er — Grad“, læses saaledes: „det er et Forsøg, fordi vi ikke vide, om Villien og Indsigten til paa rette Maade at benytte disse Driftsmaal ere tilfede i tilstrækkelig Grad hos de smaa Landeendomsbesiddere.“

— 204, §. 12 f. o.: „nogle“, læs: „over to hundrede“.

— 204, §. 13 f. n.: „Millioner“, læs: „Tusinder“.